

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI ETİK KOMİSYONU HAKKINDA GENEL BİLGİ

5176 sayılı “**Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**” uyarınca kabul edilen ve 13/04/2005 tarihli ve 25785 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “**Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik**”in 29. maddesi uyarınca kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere “**Etik Komisyonları**” oluşturulmuştur.

Bu doğrultuda, Kurumumuzda da 09/06/2005 tarihli ve B.02.1.DİE.0.71.00.09/20052 sayılı Başkanlık Onayı ile ilk kez “**Etik Komisyonu**” oluşturulmuştur.

Bu kapsamda “**Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Etik Komisyonu**” aşağıdaki isimlerden oluşmaktadır:

Musa YILMAZ	Başkan Yardımcısı	Etik Komisyonu Başkanı
Orhan IŞIK	I. Hukuk Müşaviri V.	Etik Komisyonu Üyesi
Şennur ONUR	Uluslararası İlişkiler Daire Başkanı	Etik Komisyonu Üyesi
Üzeyir KARAKUŞ	İnsan Kaynakları Daire Başkan V.	Etik Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI ETİK KOMİSYONU

FAALİYET RAPORU

Kurumumuzda 09/06/2005 tarihinde ilk kez Etik Komisyonu'nun kurulmasının ardından “**Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi**” hazırlanmış ve Merkez ile Taşra Teşkilatı'nda çalışan tüm personele Haziran-Temmuz 2005 tarihleri arasında imzalatılmıştır.

Kurumumuz personeli tarafından imzalanan “**Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi**”nde, Kurumumuzun görev alanı ile ilgili 2 ek madde dikkat çekmektedir. Bu maddeler aşağıda verilmektedir:

- *İstatistik amaçlarla toplanan ve istatistiki birimin doğrudan ve dolaylı bir şekilde özellikleri ile birlikte tanınabilmesine imkan sağlayan gizlilik niteliğindeki veriyi bu görevim sırasında ve sonrasında yetkililer dışında kimseye açıklamamayı, sorumluluğum altındaki veriye üçüncü şahısların ulaşmalarına izin vermemeyi, bu veriyi sadece amacı doğrultusunda kullanmayı ve bu çalışmalar sırasında yasal olarak tanımlanan gizlilik ilkesi çerçevesinde hareket etmeyi,*
- *Görevim sırasında ve sonrasında istatistiki gizlilik ilkelerine uymayı,*

...taahhüt ederim.

“**Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi**” ne ek olarak, Kurumumuzdaki tüm personel tarafından “**Gizlilik Taahhüt Belgesi**” imzalanmıştır.

Gizlilik Taahhüt Belgesi, 5429 sayılı **Türkiye İstatistik Kanunu** hükümlerine göre kabul edilen ve 20/06/2006 tarihli ve 26204 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren **Resmi İstatistiklerde Veri Gizliliği ve Gizli Veri Güvenliğine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik** gereği Kurumumuzda göreve başlayan her kademedeki kamu görevlisine (anketör, memur, yönetici vs.) gizlilik konusundaki hassasiyetleri hatırlatmak için imzalatılmakta olup; bireylerden, hanelerden ve işyerlerinden Kurumumuza güvenerek verilen bireysel verilerin gizliliğini sağlamayı amaçlamaktadır.

“Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik”in 15. maddesi uyarınca, Başkanlığa hediye edilen ve Kurumun demirbaş listesine kaydedilen hediyeler, ilk kez 18/12/2006 tarihi itibarıyla Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanlığı’na bildirilmiştir.

10/12/2007 tarihli ve 3 sayılı **“Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri”** konulu İç Genelge yayımlanmış ve tüm personelin İç Genelge ekinde yer alan **“Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik”** hakkında bilgi sahibi olması sağlanmıştır.

“Türkiye’de Yolsuzluğun Önlenmesi İçin Etik Projesi” kapsamında, kurum ve kuruluşlarda etik kültürünü geliştirmenin ve yozlaşma ile etik dışı davranışların önlenmesinin en önemli unsuru olan etik eğitiminin yaygın ve sürdürülebilir bir biçimde uygulanması amacıyla, Kamu Görevlileri Etik Kurulu tarafından değişik tarihlerde düzenlenen "Etik Seminerleri"ne Etik Komisyonu üyelerimiz tarafından katılım sağlanmıştır.

Diğer taraftan, Etik Komisyonu üyeleri tarafından Kurum içinde etik kültürünün geliştirilmesi amacıyla "Şelale Yöntemi" ile eğitimler düzenlenmiş, bu kapsamda ilk olarak Uluslararası İlişkiler Daire Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı ve İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı personelinden oluşan **"TÜİK Etik Komisyonu Eğiticiler Grubu”** oluşturulmuştur.

2010 yılı Ocak ayı içerisinde, Merkez Teşkilatı’nda yer alan tüm personele yönelik olarak **“Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ve Resmi İstatistik Üretim Sürecinde Etik”** konulu bir dizi eğitim düzenlenmiştir.

Eğitimlerde, "etik" ve "kamu yönetiminde etik" kavramları tanımlanmış ve etik düzenlemelere neden ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir. Konuya ilişkin temel hukuki düzenlemelere değinilmiş, **1982 Anayasası** ve 657 sayılı **Devlet Memurları Kanunu** nda etik davranışı sağlayıcı hükümler (memurların görev ve sorumlulukları ile memurlar için konulan yasaklar) vurgulanmıştır. **“Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik”**te yer alan etik davranış ilkelerine ek olarak, Kurum personelinin **“Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi”**nde yer alan maddeleri hatırlaması sağlanmıştır. Bununla birlikte, söz konusu sözleşmeye Kurumumuz tarafından eklenen iki maddeye ve **“Gizlilik Taahhüt Belgesi”**ne değinilmiştir. 5429 sayılı **Türkiye İstatistik Kanununda** yer alan “güvenilirlik”, “tutarlılık”, “tarafsızlık”, “istatistiksel gizlilik”, “güncellik”, “şeffaflık”, “istatistiklerin gerçeği yansıtması”, “kolay ve eşit erişim”, “kamuoyunun bilgi edinme hakkının gözetilmesi”, “gerekli tüm bilgi ve yöntemlerin kamuoyuna açıklanması” ve “ bireysel verilerin korunması” gibi ilkeler hakkında hatırlatmalarda bulunulmuştur.

Türk Kamu Yönetimi Sistemi’ne ek olarak Uluslararası İstatistik Enstitüsü (ISI), Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat), Birleşmiş Milletler, İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), Uluslararası Para Fonu (IMF) gibi uluslararası kuruluşlardaki örnekler ve Finlandiya ile İngiltere gibi ülke uygulamaları da eğitimlerde vurgulanan hususlardır.

Eğitimlerde teorik bilgilerin yanı sıra, Kamu Görevlileri Etik Kurulu tarafından hazırlanan “**Karar Kartları**” ve bir örnek olayın tartışılması gibi uygulamalardan da yararlanılmıştır.

Eğitimler, **Kamu Görevlileri Etik Kurulu** tarafından yürütülen ve Avrupa Birliği tarafından finanse edilen “**Türkiye’de Yolsuzluğun nlenmesi İçin Etik Projesi**” kapsamında hazırlanan “**Etik Liderlik Programı Uygulama Kılavuzu**” ndan da faydalanılarak gerçekleştirilmiştir.

Avrupa Konseyi ve Kamu Görevlileri Etik Kurulu işbirliği ile yürütülen “**Türkiye’de Yolsuzluğun nlenmesi İçin Etik Projesi**” kapsamında, etik değer ve ilkeler hakkında temel olguları, yol gösterici bilgileri ve konuya ilişkin mevzuatı hatırlatmak amacıyla “**Etik Hatırlatma Kılavuzu**” hazırlanmış, basılı ve elektronik ortamda Kurum personelinin kullanımına sunulmuştur.

Kamu yönetiminde etik faaliyetlerine ilişkin olarak 2013 yılında da birçok faaliyet gerçekleştirilmiştir.

Başbakanlık, Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanlığı tarafından 12 şubat 2013 tarihinde düzenlenen "Kamu Sektöründe Etiğin Gclendirilmesi Projesi" kapsamındaki konferansa Kurumumuzu temsilen Etik Komisyonu Başkanı katılmıştır.

Kurumumuz Etik Komisyonu 06/11/2013 tarihi saat 16:00 'da toplanarak; 2013-2014 Komisyon alışmaları hakkında kararlar alınmış ve bu kararlar uygulanmaya konmuştur.

İlk olarak, Kurumda işe yeni başlayan personele yönelik olarak hazırlanan “**Aday Memurluk Hazırlayıcı Eğitimleri**” kapsamında “**Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ve İstatistik retim Sürecinde Etik**” konulu bir eğitimlerin verilmesine devam edilmiştir.

Ağustos ayından itibaren her ay düzenli olarak “**Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi**”nde belirtilen etik değerlerden birisi, kurum içi e-posta bilgilendirmesi yoluyla tüm personel ile paylaşılmaktadır. Bu sayede, kurum personeline etik bilincinin yerleştirilmesine yönelik bir hatırlatmada bulunulmakta ve farkındalık yaratılmaktadır.

23 Ekim 2013 tarihinde Hacettepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü ğretim yesi Sayın Prof. Dr. Muhittin ACAR tarafından “**Kamu Yönetiminde Etik ve Hesap Verebilirlik**” konulu bir sunum yapılmış olup, sunum Merkez Teşkilatı personeline ek olarak Interwise aracılığıyla tüm Bölge Müdürlüklerinden de izlenmiştir.

Yine 6 Kasım 2013 tarihinde Uluslararası İlişkiler Daire Başkanlığı'nda görev yapmakta olan TÜİK Uzmanı Turgay ALTUN tarafından “**Uluslararası Uygulamalar İşiğında Resmİ İstatistiklerin retim Sürecinde Etik**” konulu uzmanlık tezi Kurum personeline sunulmuş olup, sunum Interwise aracılığıyla tüm Bölge Müdürlüklerinden de izlenmiştir.

Başbakanlık, Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanlığı tarafından 25 Mayıs 2016 tarihinde "Yerel Yönetimlerde Etik" konulu düzenlenen panele Kurumumuzu temsilen Etik Komisyonu Üyesi Şennur ONUR katılmıştır.

Başbakanlık, Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanlığından gelen yazı gereğince 25-31 Mayıs Kamu Görevlileri Etik Günü ve Haftası olması nedeni ile etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek amacıyla, Kurumumuz İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı tarafından 25 Mayıs 2016 tarihinde eğitim toplantısı yapılmıştır.

Kurum tarafından, kamu görevlilerinin uyması gereken etik ilkeleri içeren çeşitli afişler bastırılmış olup, Merkez ile Taşra Teşkilatı'nda yer alan ilan panolarında Kurum personelinin bilgisine sunulmuştur. Ayrıca, "**Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi**"nde belirtilen etik değerlerden birisi, kurum içi e-posta bilgilendirmesi yoluyla tüm personel ile her ay paylaşılmaktadır. Bu sayede, kurum personeline etik bilincinin yerleştirilmesine yönelik bir hatırlatmada bulunulmakta ve farkındalık yaratılmaktadır.

İnsan Kaynakları Daire Başkanlığınca 2017 yılı Kamu Görevlileri Etik Günü ve Haftasında tüm kurum personeline etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek amacıyla birimlere gerekli bilgilendirme yapılmış olup konuyla ilgili dokümanlar gönderilmiştir.

İnsan Kaynakları Daire Başkanlığınca 2018 yılı Kamu Görevlileri Etik Günü ve Haftası için ;

- Temel Kavramlar
- Neden Etik? Etik Tarihçesi
- Temel Hukuki Düzenlemeler
- 1982 Anayasası ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda Etik Davranışı Sağlayıcı Hükümler
Memurların Görev ve Sorumlulukları
Memurlar için Konulan Yasaklar
- 2005 tarihli Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'teki Etik Davranış İlkeleri
- TÜİK'te Etik Faaliyetleri
- Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi (TÜİK)
- TÜİK Gizlilik Taahhüt Belgesi
- Türkiye İstatistik Kanunu'nda Etik İlkeler

konularını içeren slayt ve afişler hazırlanarak tüm kurum personeline etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek amacıyla birimlere gönderilmiştir.